

Хмель А. О.,
канд. іст. наук, доцент кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики,
e-mail: hmelnastia@ukr.net,
Забеліна Д. І.,
магістрант факультету політичних наук,
e-mail: dariya7ua@gmail.com,
ЧНУ ім. Петра Могили, м. Миколаїв, Україна

МІЖКОРЕЙСЬКІ САМІТИ: ПЕРЕБІГ ТА НАСЛІДКИ

У статті досліджуються відносини Кореїської народно-демократичної республіки із сусідньою країною Республікою Кореєю у форматі міжкорейських самітів, які мали місце у період з 2000 року по 2018 рік. Автори коротко описують передумови до створення такого формату зустрічей. Висвітлюють основні результати та події цих самітів, указуючи на той факт, що на даному етапі не досягнуто основну мету самітів – об'єднання Північної та Південної Кореї. Водночас започаткування цих самітів, їх проведення та підписання підсумкових документів – є також позитивним результатом, що указує на необхідності та важливості таких зустрічей і перемовин. Основними питаннями, які сторони обговорюють на міжкорейських самітах є: об'єднання Північної та Південної Кореї у майбутньому, також добровільність і непримусовість цього процесу та незалежність процесу об'єднання від зовнішніх факторів та гравців. На сьогодні вже проведено п'ять міжкорейських самітів і шостий заплановано провести у 2019 році. У статті також побіжно висвітлено причини проведення самітів між двома державами та вплив інших держав на денуклеаризацію КНДР. Зроблено наголос на результатах проведення міжкорейських самітів і на наслідках, які тягнуть за собою такі зустрічі.

Ключові слова: КНДР; КНР; міжкорейські саміти; мирний договір; ядерне роззброєння; мирне об'єднання.

Постановка проблеми. Існуванню корейської проблеми в цьому році вже нараховується 65 років. Тоді, у минулому столітті на початку п'ятдесятих років (1953 року) дві новостворені країни завершили військові дії не підписанням мирного договору, а підписанням Угоди про припинення бойових дій. Північна та Південна Корея так і не уклали мирного договору. Через кілька десятків років, наприкінці ХХ століття, щоб досягти миру через підписання мирного договору, лідери обох Кореї заснували такий формат двосторонніх відносин, як «міжкорейські саміти», на яких вони зустрічаються на та обговорюють можливості підписання мирного договору та вирішення інших питань, які турбують обидві сторони (зокрема ядерне питання). Оскільки такий формат відносин може бути доволі перспективним і на сьогодні помітні позитивні результати, тема статті є актуальною. Також зауважимо, що будь-який переговорний процес завжди є і буде більш вдалим і далекосяжним розвитком подій, ніж холодні і «мовчазні» відносини між сторонами конфлікту.

Аналіз останніх публікацій. Дослідженням корейської проблеми, зважаючи на її важливість через вплив на безпеку регіону і світу, опікувалися і опікується сьогодні велике коло дослідників як вітчизняних, так і закордонних. Серед вітчизняних науковців відомими є такі: О. В. Шевчук, Д. С. Кан, І. С. Погорелова, і т. д. Цю проблему розглядували й

закордонні дослідники-корееведи, зокрема, М. Абрамович, Г. Гендерсон, С. Снайдер і інші. Але майже ніхто не розглядав відносини КНДР з РК у рамках міжкорейських самітів. З таких дослідників можна виділити українську дослідницю Л. Мотлай та російського дослідника О. Торкунова. А зважаючи на перспективу таких переговорних процесів, тема є актуальною та потребує детального вивчення.

Формулювання цілей статті. Підкреслюючи актуальність та оригінальність такої теми зазначимо, що метою даної статті є простежити тенденції міжкорейського діалогу з початку ХХІ століття по 2018 роки, виявити основні проміжні результати та наслідки таких зустрічей. Для реалізації дослідження автори спираються на інформацію зі ЗМІ щодо проведення і наслідків міжкорейських самітів та аналіз міжкорейських відносин у наукових розвідках сучасних українських та закордонних дослідників.

Виклад основного матеріалу. Ще наприкінці ХХ століття відбулися перші між корейські саміти. Так, у 1992 році відбулися переговори між обома Кореями на рівні прем'єр-міністрів. Від південнокорейської сторони країну представляв Чон Вон Сік, а з північнокорейської – Йон Хен Мук. Результатом такої зустрічі стало підписання документу – Угоди про примирення, взаємний ненапад, співпрацю та обмін. У тому ж році була підписана й Декларація між Північчю та Півднем про без'ядерний статус пів-

острову [1]. Причиною підписання такого документу стала розробка Північною Кореєю ядерної зброї, створенням і розробкою якої вона займається і сьогодні. Під час тієї зустрічі був також створений Фонд міжкорейської співпраці [2]. Сторони навіть обговорювали об'єднання на основі конфедерації, але після смерті північнокорейського лідера Кім Ер Сена цей діалог було припинено у тому форматі.

У 1998 році до влади прийшов Кім Де Чжун зі своєю політикою «сонячного тепла». Він оголосив, що головна мета його політики – не об'єднання Кореї, а нормалізація міжкорейських зв'язків і співпраці. Лідер Південної Кореї заявив, що його країна не збирається проводити інтервенцію в Північну Корею і має намір проводити курс відокремлення політики від економіки. Одночасно Президент РК підкреслив, що в разі провокацій з боку КНДР Південна Корея дасть «тверду адекватну відсіч» [3]. Можливо, курс РК був досить успішний, адже він закликав Північну Корею до конструктивного діалогу.

Уже за 2 роки лідери обох Кореї зустрілися, щоб обговорити важливі питання, які турбують дві країни вже майже 47 років. Перший міжкорейський саміт відбувся в 2000 році у столиці Північної Кореї – Пхеньяні. Для Північної Кореї це дуже важлива подія, адже делегацію Кім Де Чжуна зустрів особисто Кім Чен Ін. Під час Першого саміту був проведений лише один раунд переговорів. Кім Чен Ін вів себе досить дружелюбно. Він посміхався та обмінювався жартами із Президентом Південної Кореї. Головним результатом переговорів було підписання Спільної декларації Півдня та Півночі, в якій обидві країни виявили бажання до мирного об'єднання двох Кореї на основі конфедерації і без міжнародного втручання. Також зафіксували бажання розвивати відносини в економічній сфері та вирішувати гуманітарні питання [4]. Під гуманітарним питанням малося на увазі об'єднання сімей, які були розлучені Корейською війною. Кім Чен Ін за домовленістю повинен був нанести візит у відповідь до РК, але, спираючись на різні причини він так цього і не зробив. Деякі розслідування показали, що Кім Де Чжун заплатив Північній Кореї за зустріч 200 млн. доларів. Це викликало бурю емоцій у південнокорейській опозиції, але не вплинуло на подальший міжкорейський діалог [5].

Звернемося до детального аналізу Декларації Республіки Корея і Корейської Народно-демократичної Республіки від 2000 року. За змістом Декларація нагадує об'єднання в ній і Заяви 1972 року і Угоди 1991 року. Водночас сторони значно просунулися вперед. Оскільки у Декларації від 2000 року йшлося про те, що питання об'єднання Кореї є прерогативою саме корейського народу, що об'єднання буде здійснюватися лише мирними шляхами і найголовніший та найскладніший пункт – лідери двох Кореї визнали, що північнокорейські та південнокорейські ідеї об'єднання Кореї є схожими. Але і Південна, і Північна Корея бачили різні форми і зміст об'єднання. Південнокорейці розуміють під об'єднанням одну державу, у свою чергу Північна Корея – державу Корьо – як єдину самостійну державу, але з двома різними політичними та економічними режимами. І останній

пункт сформульований таким чином, що КНДР згодна, що в країні, де будуть функціонувати різні політичні та економічні системи, має місце інакомислення [6]. Це дуже важко уявити в країні, де панує лише одна ідеологія. І якщо людина думає якось по-іншому її просто позбавляють життя.

Хоча Перший міжкорейський саміт став подією позитивною, стабільності на Корейський півострів він так і не приніс. Країни не змогли досягти кінцевого результату – об'єднання. А 29 червня 2002 році взагалі відбулося бойове зіткнення кораблів КНДР і РК в Жовтому морі. Цього дня причиною інциденту було проникнення південнокорейських рибальських суден і військових кораблів у води, на які претендує Північна Корея. Відбувся бій, який тривав 21 хвилину, під час якого було потоплено один південнокорейський катер та загорівся один північнокорейський корабель. Загинули четверо південнокорейських моряків і невідома кількість північних корейців, яких було вбито або поранено до того, як їх кораблі відступили. Обидві сторони звинуватили одна одну в тому, що протилежна сторона першою відкрила вогонь. Нагадаємо, що схожий бій на тому ж місці відбувся у червні 1999 року, коли ВМС Південної Кореї проводив масштабну операцію, щоб перешкодити північнокорейським рибалкам в лові краба у спірних водах. Того разу був потоплений північнокорейський торпедний катер і вбиті десятки моряків. Ці інциденти вказують на те, що між Кореями існують не тільки проблеми великого масштабу і регіонального значення: об'єднання та ядерна проблема, але виникають поточні суперечливі проблеми, які країни не можуть вирішити засобом переговорів й дипломатії та вдаються до сили і військових дій [7].

До основної цілі, яку поставили обидві держави, а саме мирного об'єднання, прямувати не 2–3 роки. Звичайно, що для цього потрібно набагато більше часу, особливо в такій ситуації, коли обидві країни, як Інч і Янь, мають абсолютно різні системи. Але деякі позитивні кроки в тому саміті були. А саме створення на території Північної Кореї спільного промислового комплексу Кесон (спеціальний адміністративний регіон в КНДР), будівництво якого почалося в червні 2003 року. Це є певним експериментальним полем для вільної торгівлі та економічної співпраці між двома Кореями зі спільним інвестуванням. Він був відкритий у грудні 2004 року, де на 2007 рік знаходилося близько 250 південнокорейських малих та середніх компаній, які займаються виготовленням одягу, посуду й іншої продукції [8]. На цій території працювали як і південнокорейці (близько 1000 осіб) так і північнокорейці (близько 54 тисяч осіб). Як бачимо, більше робочих місць у технопарку Кесон займали саме північнокорейці. Через загострення відносин між Південною та Північною Кореєю у квітні 2013 року КНДР закрила доступ до Кесон спочатку південнокорейським працівникам, згодом – й північнокорейським, виробництво в промисловому парку зупинилося. У серпні 2013 року КНДР заявила про намір відновити роботу промислового регіону Кесон. 10 лютого 2016 року Південна Корея заявила про припинення роботи

промислової зони Кесон після випробування КНДР ракети дальнього радіусу дії. 11 лютого влада Північної Кореї примусила покинути 280 південнокорейських робочих з території технопарку і перекинули туди військові підрозділи. 12 лютого Південна Корея перервала подачу електроенергії і води на територію комплексу. Південнокорейське обладнання було вивезено. Так, у 2016 році ця промислова зона була закрита і досі ще не відновила свою роботу [9]. Також варто зазначити, що між двома Кореями діє Спільний комітет економічного співробітництва, завдяки діяльності якого результати економічної співпраці вражають: у 2003 р. – 735 млн дол., у 2005 р. – 1 млрд дол., у 2007 р. – близько 1,5 млрд дол. [10].

Уже через сім років у жовтні 2007 року лідери обох країн знову провели переговори в Пхеньяні. Президент РК Но Му Хен, який також мав політику на зближення з Північною Кореєю та економічне співробітництво із нею, пішки перетнув демаркаційну лінію, що знаходиться в демілітаризованій зоні, після чого на машині відправився до столиці КНДР. Лідер КНДР Кім Чен Ір знову особисто зустрів його перед палацом культури «25 квітня», який був зведений на честь засновника держави, батька Кім Чен Іра, Кім Ер Сена. Лідер РК прибув на зустріч у наручному годиннику північнокорейського виробництва, що було розцінено як символ «готовності до мирного возз'єднання Півночі і Півдня» [11].

Під час цієї зустрічі відбулося два раунди переговорів. Обидва лідери обмінялися подарунками: північнокорейський президент подарував своєму колезі з Півдня дуже дорогі гриби вартістю 2,6 млн доларів, у свою чергу Президент РК подарував лідеру КНДР колекцію південнокорейських фільмів та серіалів, які дуже подобались Кім Чен Іру. Щодо результату зустрічі, то вони підписали документ під назвою: Спільна декларація Півночі та Півдня 2007 року, у якій дали зобов'язання у майбутньому укласти повноцінний мирний договір [12].

Водночас після 2003 року Північна Корея почала активно займатися розробкою ядерної зброї, вийшовши з МАГАТЕ. Остання подія дуже хвилювало не тільки її сусідку, Південну Корею, а й увесь світ. Навіть були проведені багатосторонні саміти, у яких брали участь не тільки РК та КНДР, а й Корейська Народна Республіка, Російська Федерація, Сполучені Штати Америки й Японія, під час яких обговорювалися питання денуклеаризації півострову. І на Другому міжкорейському саміті обговорювалися питання звільнення Корейського півострову від ядерної зброї. «Ми підтвердили, що Південна і Північна Корея повинні дотримуватися декларації про денуклеаризацію», – сказав тоді південнокорейський президент. Були обговорені подальший розвиток економічних відносин. Але в той же час Кім Чен Ір виступив проти створення нових промислових зон за прикладом Кесона [13].

Наслідки Другого міжкорейського саміту також не увінчалися успіхом, оскільки мирний договір так і не був підписаний, адже через один рік, у 2008 році, до влади у Південній Кореї прийшов Лі Мен Бак, який зайняв жорстку позицію щодо північнокорейської

ядерної програми. І нормалізація відносин між двома Кореями тимчасово відходить на другий план. Відтак, два попередники президента Лі Мен Бак – Кім Де Чжун (1997–2003 рр.) та Но Му Хьон (2003–2008 рр.), які замислили і реалізовували політику зближення з КНДР, до речі через таку лінію Кім Де Чжуна навіть було номіновано лауреатом Нобелівської премії миру, не змогла досягти своєї кінцевої мети – об'єднати Корею та ліквідувати ядерну безпеку на півострові. Їхня поблажлива політика до північного сусіда та спроба «підкупити» його фінансовою допомогою успіхів не принесла.

У 2011 році помер лідер КНДР Кім Чен Ір і на його на посаді Верховного керівника країни замінив його син Кім Чен Ін. Він ще більше робив ставку (переважно до початку 2018 року) на розвиток ядерної програми, що не раз викликало обурення у всьому світі. Сполучені Штати, Китай, Японія, Росія та Південна Корея не раз вводили санкції проти КНДР. 2017 рік був дуже напруженим, адже лунали неодноразові погрози з боку КНДР у сторону США та Південної Кореї, через те, що до влади у США прийшли республіканці (відомі своєю жорсткою позицією щодо вирішення міжнародних проблем військовою силою) на чолі із Д. Трампом та і у РК змінилася влада з Пак Кин Хе на Мун Чже Іна. Таким чином проглядається закономірність, що коли до влади у США чи Південній Кореї приходить новий президент, то КНДР починає показувати свою військову міць та тверду позицію.

Але на початку 2018 року все змінилося. «Крига скресла», оскільки під час Зимової олімпіади в Республіці Корея команди КНДР та РК пройшли одною колоною під прапором Корейського півострова. Від погроз Корейська Народна Демократична Республіка перейшла до мирних переговорів із РК. Виступаючи 21 квітня на пленарній сесії Центрального Комітету Трудової партії Північної Кореї, Кім Чен Ін оголосив про припинення ядерних випробувань [14].

Між другим і третім між корейськими самітами (якщо рахувати також саміти наприкінці ХХ століття) минуло 11 років. Причинами, які спонукали КНДР до діалогу, можна назвати наступні: потреба в зовнішній фінансовій та гуманітарній допомозі, що було викликано витратою величезних коштів на ядерні розробки та санкційним тиском, який заважає притоку інвестицій до країни. Можна також припустити, що КНДР має бажання посилити напруження між Південною Кореєю та США, основним союзником РК.

Відбувся третій міжкорейський саміт майже через 11 років. 27 квітня 2018 року в маленькому прикордонному містечку Пханмунджомі, що знаходиться в південній частині демілітаризованої зони. Треба зазначити, що Кім Чен Ін перший північнокорейський лідер, який перетнув кордон із Південною Кореєю. Результатом стало підписання Спільної декларації, у якій сторони зобов'язалися працювати над звільненням Корейського півострова від ядерної зброї. Підготувати мирний договір та підписати його зобов'язалися у тому ж 2018 році [15].

Уже наступного місяця (у травні 2018 року) лідери знову зустрілися на демаркаційній лінії (як зазна-

часться у ЗМІ ця зустріч була несподіваною), щоб обговорити реалізацію мирного договору і обговорили підготовку саміту США-КНДР, яка відбулася вже у червні того ж року в Сінгапурі. Під час цієї зустрічі Кім Чен Ин, лідер Північної Кореї, підтвердив свою прихильність до «повної» денуклеаризації Корейського півострова і до запланованої зустрічі з президентом США Дональдом Трампом. Незвичайним на наш погляд є той факт, що саме Південна Корея виступила переговорником у відносинах між КНДР та США.

Заявленому Міжкорейському саміту у вересні 2018 року передувала значна подія, яка буде впливати на подальший вільний діалог між двома корейськими державами. 14 вересня 2018 року Південна Корея і КНДР відкрили спільний офіс зв'язку в прикордонному північнокорейському місті Кесон. Планується, що офіс буде платформою для цілодобового зв'язку і, буде сприяти розширенню транскордонного обміну і ослабленню напруженості. В офісі від Південної Кореї будуть розміщуватися близько 20 офіційних осіб, КНДР представлятимуть 15–20 чиновників. На церемонії відкриття були присутні близько 50 осіб з кожного боку. Цей крок є продовженням угоди, досягнутої лідерами двох Кореї на саміті у квітні. Це буде перший випадок, коли південнокорейські офіційні особи будуть постійно розміщуватися у КНДР з кінця війни 1950–1953 років [16].

Наступний Міжкорейський саміт 18–20 вересня 2018 року за масштабністю і пафосом був порівняний з першим пхеньянським самітом 2000 року. Відбувся він знову в північнокорейській столиці Пхеньяні. У ході саміту було підписано договір про продовження денуклеаризації півострова, сторони домовилися про припинення великомасштабних військових навчань і військові пільги близько до демілітаризованої зони. Зобов'язалися направити спільну заявку на Олімпійські ігри-2020 у Токію. Президент РК не тільки виступив з промовою про возз'єднання на стадіоні, на якому знаходилося 150 тисяч північнокорейців – уперше лідер Південної Кореї звернувся до громадян Пхеньяну. Також він додав, що треба зустрітися родинами, і запросив Кім Чен Ина до Сеулу. Кім Чен Ин пообіцяв відвідати столицю Південної Кореї, Сеул [17], що буде вперше в історії корейських відносин.

«Возз'єднання сім'ї говорить про готовність обох сторін дійсно змінити характер їхніх відносин», – зазначила Дженні Таун, науковий аналітик центру Stimson і головний редактор аналітичного сайту «38 North» [18].

Кім Чен Ин погодився запросити «міжнародних спостерігачів», щоб подивитися, як він, наприклад, закрив розробку ракети Тонгханрі. Тим часом лідери обох держав домовилися провести церемонію відкриття

будівництва міжкорейської залізничної системи до кінця 2018 року. Однак допомога Південної Кореї Північній для створення мережі залізничних доріг порушить міжнародні санкції [19]. І не зовсім зрозуміло, чи вони дійсно почнуть працювати над будівництвом залізничної дороги, чи це просто символічна церемонія.

Як наслідок, Північна Корея на кожному міжкорейському саміті, починаючи з 2007 року обіцяє припинити розробку та випробовування ядерної зброї, але досі не зробила цього. До останнього часу раз по разу лідер КНДР робив заяву, що Північна Корея успішно випробувала свою чергову стратегічну ядерну зброю і всі домовленості з Республікою Корея були здаються даремними. Навіть після останньої зустрічі лідерів двох Кореї у вересні 2018 року, вже у листопаді Північна Корея заявила, що успішно випробувала нову ядерну зброю, на що Південна Корея ніяк не відреагувала. Щодо об'єднання Південна Корея більш зацікавлена у цьому питанні, ніж Північна. Останній факт проявляється у тому, що навіть для того, щоб зустрітися, Південна Корея мала платити гроші Північній Кореї. 1 березня 2019 року відбудеться черговий міжкорейський саміт, результати та наслідки якого можна тільки здогадуватися.

Висновок. Відтак, міжкорейські саміти можна розцінити як бажання налагодження діалогу між двома Кореями, тобто це позитивне явище у регіональному та світовому аспектах безпеки. Той факт, що саміти не припиняються і мають динаміку і результати, свідчить про їх важливість для обох сторін, двох Кореї. Інший момент, що поки не відбулося об'єднання двох Кореї, свідчить тільки про те, що цей процес є тривалим і складним через різницю економічних і політичних систем й п'ятдесятирічний історичний проміжок часу, протягом якого дві Кореї звикли жити порізно і за дуже відмінними правилами і традиціями. Але, на нашу думку, це не означає, що кінцева мета міжкорейських самітів – об'єднання КНДР та КР – є неможливою. Що ж до денуклеаризації Корейського півострова і згортання північнокорейської ядерної програми, то північнокорейський лідер обіцяє це зробити, але поки що обіцянки не стали реальністю. Відповідно ця мета також виконана лише частково у тому плані, що Кім Чен Ин погодився це зробити і в цьому напрямку триває діалог. На нашу думку, складність полягає в тому, що Кім Чен Ин поки не прийняв для себе остаточного рішення щодо згортання ядерної програми. Про що свідчить той факт, що у липні 2018 року почався демонтаж основного ядерного полігону Сохе (відбувались активні дії із розбирання ключових об'єктів), але наприкінці вересня 2018 року демонтаж полігону було призупинено.

Список використаних джерел

1. Details, Details : History Lessons from Negotiating with North Korea [Електронний ресурс] // 38 North. – Режим доступу : <https://www.38north.org/2016/10/rcarlin101416/>.
2. Две Кореи : конец конфронтации и путь в светлое будущее [Електронний ресурс] // Военное обозрение. – Режим доступу : <https://topwar.ru/140681-koreyskiy-proryv-chto-dalshe.html>.

3. Матлай Л. Прагматизм південнокорейської зовнішньої політики у XXI ст. / Л. Матлай // Емінак. – 2016. – № 1 (3). – С. 109–114. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/eminak_2016_1\(3\)_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/eminak_2016_1(3)_20).
4. Торкунов А. В. Корейский полуостров: метаморфозы послевоенной истории / А. В. Торкунов. [Електронний ресурс] // Викичитание. – Режим доступу : <https://history.wikireading.ru/325550>.
5. Там само.
6. Там само.
7. Конаки Дж. Вокруг Северной Кореи стягивается петля после боя в Желтом море / Джеймс Конаки. [Електронний ресурс] // World Socialist Web Site 24 июля 2002 г. – Режим доступу : <https://www.wsws.org/ru/2002/jul2002/kore-j24.shtml>.
8. An Oasis of Capitalism [Електронний ресурс] // Wayback Machine. – Режим доступу : <http://web.archive.org/web/20060905224821/http://www.msnbc.msn.com/id/9285506/site/newsweek/from/RL.3/>
9. Южная Корея отрезала Кэсон от света и воды [Електронний ресурс] // BBC. – Режим доступу : https://www.bbc.com/russian/news/2016/02/160212_kaesong_power_supply.
10. Там само.
11. Kim thanks Roh with million-dollar mushrooms [Електронний ресурс] // The Age. – Режим доступу : <https://www.theage.com.au/world/kim-thanks-roh-with-million-dollar-mushrooms-20071005-ge5zdzq.html>.
12. Korean leaders in historic talks [Електронний ресурс] // BBC. – Режим доступу : <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/7023079.stm>.
13. History of Inter-Korean Summits [Електронний ресурс] // NHK Newline from Tokyo. – Режим доступу : <https://www3.nhk.or.jp/nhkworld/nhknewline/summitswithnkorea/historyofinterkoreansummits/>.
14. История межкорейских саммитов. Досье [Електронний ресурс] // Тасс. – Режим доступу : <https://tass.ru/info/5161684>.
15. Kim Jong-un and Moon Jae-in commit to Korean ‘peace regime’ to end nuclear conflict at historic summit. [Електронний ресурс] // The Telegraph. – Режим доступу : <https://www.telegraph.co.uk/news/2018/04/27/kim-jong-un-becomes-first-north-korean-leader-cross-south-65/>.
16. КНДР і Південна Корея відкрили спільний офіс зв'язку [Електронний ресурс] // Європейська правда. 14 вересня 2018 – Режим доступу : <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/09/14/7086918/>.
17. Inter-Korean summit produces ‘totally unprecedented’ results. [Електронний ресурс] // PRI. – Режим доступу : <https://www.pri.org/stories/2018-09-20/inter-korean-summit-produces-totally-unprecedented-results>.
18. Там само.
19. Там само.

A. Khmel, D. Zabyelina,

Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine

INTER-KOREAN SUMMITS: CIRCUMSTANCES AND CONSEQUENCES

The article exposes the relations of the Democratic People's Republic of Korea with the Republic of Korea, which is the neighbor of DPRK. The relations are considered in the format of the inter-Korean summits that took place between 2000 and 2018. The authors briefly describe the preconditions of creating of Inter-Korean meetings. Also the authors highlight the main results and events of these summits, indicating the fact that at this stage the main goal of the summits is the unification of North and South Korea. But it has not been achieved. At the same time, the launching, holding of these summits and the signing of the final documents is also a positive result, which indicates the necessity and importance of such meetings and negotiations.

The main issues that the parties discuss at the inter-Korean summits are: North and South Korean integration in the future, also voluntary and uncompromising nature of this process and the independence of the process of unification from external factors and players. Today already held five inter-Korean summit and the sixth is planned to hold in 2019. The article also briefly discusses the reasons for holding summits between two countries and the influence of other countries on the DPRK's denuclearization. It should be noted that there was an international pressure on North Korea to make these inter-Korean summits and their decisions were implemented. For this, the United States, South Korea, Japan, Russia imposed sanctions against North Korea. The emphasis is made on the results of the inter-Korean summits and on the consequences of such meetings. As for the results of the inter-Korean summits, such a goal as the denuclearization of the Korean peninsula has been partially achieved, but the goal of joining the two Koreas into one state is still far away.

Key words: DPRK; PRC; Inter-Korean summits; peace treaty; nuclear disarmament; peaceful reunion.

Рецензенти: Наумкіна С. М., д-р політ. наук, професор, ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, м. Одеса;

Семенченко Ф. Г., д-р політ. наук, професор, ХНТУ, м. Херсон.